

זוהר חלק ב' פרשת בא דף לח ע"ב

ליל לפני היחוד לילה לאחר היחוד

"ליל שְׁמַרִים הוא לה' לְהוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם הוֹאֵה לַיְלָה הַזֶּה לה' שְׁמַרִים" וגו'. אמר רבי שמעון, בא וראה שזה הפסוק קשה, כיון שאמר "ליל", מהו "שְׁמַרִים", ולא שמור, כי שמור היה צריך לומר, וכתוב: "הוא הַלַּיְלָה הַזֶּה", בתחלה אמר "ליל" ואחר כך "לַיְלָה". אלא כך למדנו, כתוב: "פִּי יִהְיֶה נֹעַר בְּתוֹלָה" (דברים כב, כג), "נֹעַר" כתוב, מה הטעם, לפי שכל זמן שלא קבלה זכר נקראת נער, משקבלה זכר נקראת נערה, אף כאן ליל קודם התיחודה עם העולם של בחינת זכר, ואף על פי שכתוב בו: "שְׁמַרִים" [לד], היינו בשביל שבחינת זכר היה מוכן להתחבר עמה, ובשעה שמתחבר עמה בחינת זכר כתוב: "הוא הַלַּיְלָה הַזֶּה לה' שְׁמַרִים", שמורים זכר ונקבה, ולפיכך כתוב: "הַלַּיְלָה הַזֶּה".

ובמקום שנמצאים זכר ונקבה, אין השבח אלא להזכר [לה], וכן שבחו ישראל בתשבחתם לבחינת זכר ולא לבחינת נקבה, ככתוב: "זֶה אֵלֵינוּ וְאֵנֵנוּ" (שמות טו, ב), שאין השבח במקום שזכר ונקבה נמצאים אלא להזכר, ועל זה מיחלים ישראל, שכתוב: "זֶה ה' קֵינֵנוּ לוֹ נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בִּישׁוּעָתוֹ" (ישעיהו כ"ה, ט), לפי שכן עתיד לעשות להם, שכתוב: "פִּימִי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת" (מיכה ז', ט"ו).

וסוד נפלאות הזה כך הוא, כמו כאן ביציאת מצרים נתחבר ליל עם לילה, כך עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות להם, שכתוב: "שִׁמְרָם מִהַ מְלִילָה שִׁמְרָם מִהַ מְלִילָה" (ישעיהו כ"א, י"א). מה שם שמירה וליל, אף כאן שמירה וליל, מה שם שמירה ולילה, אף כאן שמירה ולילה, ולילה נקראת בשביל התחברותה עם העולם של בחינת זכר, זה שכתוב: "אֶתְךָ בִּקְרָה וְגַם לַיְלָה" (שם), "בִּקְרָה", כמו שכתוב: "וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בְּבִקְרָה" (בראשית יט, כז), שהיא מדתו ממש [לד], וכתוב: "ה' בִּקְרָה תִּשְׁמַע קוֹלִי", בקר ממש (תהלים ה', ד').

רעיא מהימנא פרשת בא דף מ ע"ב

מצות סיפור יציאת מצרים

"וְהָיָה כִּי יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם בְּנֵיכֶם מִהַ הָעֲבָדָה הַזֹּאת לָכֶם, וְאָמַרְתֶּם זָבַח פֶּסַח הוּא לַה' וְגו'", מצוה זו לספר בשבח של יציאת מצרים, שהוא חיוב על האדם לספר בשבח הזה לעולם, וכך ביארנו, כל אדם המספר ביציאת מצרים, ובספור ההוא משמח בחדוה, עתיד

לד. שהוא לשון רבים. לה. ולפיכך כתוב הזה. לו. מדתו של אברהם היא מדת החסד שנקראת **זיו הזוהר**.

הוא לשמח בהשכינה לעולם הבא, שהיא השמחה הגדולה מהכל, לפי שזה האיש היה משמח ברבונו.

כל המלאכים משבחים לה'

והקדוש ברוך הוא משתעשע בספור ההוא, ובאותה שעה מאסף הקדוש ברוך הוא לכל פמליא שלו, ואומר להם לכו ושמעו ספור השבח שלי שמספרים בני ושמחים בגאולתי, אז מתאספים כולם ובאים ומתחברים עם ישראל, ושומעים ספור השבח של השמחים בשמחת הגאולה של רבונם^ל, אז באים המלאכים ומשבחים להקדוש ברוך הוא, על כל הנסים והגבורות, ומהללים לו על העם הקודש שיש לו בארץ, השמחים בשמחת הגאולה של רבונם.

מוסיפים כחות למעלה

אז נתוסף לו כח וגבורה למעלה, וישראל בספור ההוא נותנים עוז לרבונם, כמלך שנתוסף לו כח וגבורה כאשר משבחים גבורתו ומהללים לו, וכולם מפחדים מפניו, ומתרומם כבודו על כולם, ולפיכך נצרך לשבח ולספר בספור זה, כמו שנסדר.

גם ניסים שנעשו לאדם בדרך פרט צריך לפרסמם

כדמיון זה חוב הוא על האדם לספר תמיד לפני הקדוש ברוך הוא, ולפרסם הנס בכל אותן הנסים שעשה לו, ואם תשאל מדוע הוא חייב, והרי הקדוש ברוך הוא יודע הכל, כל מה שהיה ויהיה אחר כך, ולמה נצרך פרסום הזה לפניו על מה שהוא עושה והוא יודע, אלא ודאי צריך האדם לפרסם הנס ולספר לפניו בכל מה שעשה לו, לפי שאלה הדבורים עולים וכל פמליא של מעלה מתאספים ורואים הדבורים, ומשבחים כולם להקדוש ברוך הוא, ומתרומם כבודו עליהם למעלה ולמטה.

אדם המפרט חטאיו סותם פה המקטרג

כדמיון זה מי שמספר ומפרט חטאיו על כל מעשה שעשה, אם תשאל למה נצרך, אלא לפי שהמקטרג עומד תמיד לפני הקדוש ברוך הוא, בשביל לספר חטאי האנשים ולתבוע עליהם דין, כיון שמקדים האדם ומפרט חטאיו אחת לאחת, לא נשאר פתחון פה למקטרג ההוא, ואינו יכול לתבוע עליו הדין.

שהרי תמיד הוא תובע הדין בתחלה ואחר כך מספר ומקטרג פלוני עשה כך, ולכך נצרך לו לאדם להתקדם ולפרט חטאיו, וכיון שהמקטרג רואה כך, אין לו פתחון פה עליו, ואז נפרד ממנו מכל וכל.

זיו הזוהר
 בקר. לז. כידוע דרשת חכמינו זכרונם לברכה על (שמואל ב' ז) כי בכל גלות ישראל גם שכינתא הפסוק "אֲשֶׁר פָּדִיתָ לָךְ מִמִּצְרַיִם גוֹיִם וְאֱלֹהֵיוֹ" בגלותא.